T015 BD VI 200-Q10-P10-98 Tỳ Kheo Hằng Già Đạt-Các Duyên

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

98- Truyeän Tyø-Kheo Haèng-Giaø-Ñaït

Moät thuoâ noï, Ñöùc Phaät ngöï trong vöôøn Nai, thuoäc nöôùc Ba-la-naïi. Baáy giôø, trong nöôùc coù moät Phuï töôùng, nhaø raát giaøu coù tuy nhieân oâng chaúng coù muïn con naøo. Luùc aáy beân bôø soâng Haèng-giaø coù moät ngoâi ñeàn thôø trôøi Ma-ni-baït-ñaø, nhaân daân ñòa phöông ñeàu cung kính thôø phuïng. Moät hoâm, vò Phuï töôùng naøy ñeán ngoâi ñeàn aáy chuù nguyeän: –Toâi khoâng coù con, ñöôïc nghe Thieân thaàn coù coâng ñöùc lôùn, cöùu ñoä chuùng sinh, coù khaû naêng laøm cho ngöôøi ñöôïc toaïi nguyeän, neân toâi ñeán ñaây caàu xin Thieân thaàn cho toâi moät ñöùa con. Neáu ñöôïc nhö nguyeän, toâi seõ ñem vaøng baïc ñeå toâ ñieåm thaân theå Thieân thaàn vaø duøng danh höông toâ pheát ñeàn Thaàn, coøn baèng khoâng linh nghieäm, toâi seõ phaù huûy ngoâi ñeàn naøy, boâi phaån ueá treân thaân ngaøi. Vò Thieân thaàn nghe roài töï nghó: “Ngöôøi naøy thuoäc doøng hoï giaøu sang, uy theá maïnh meõ, khoâng phaûi laø haïng ngöôøi taàm thöôøng caàu con, theá löïc cuûa ta keùm coûi, khoâng theå naøo laøm cho oâng ta ñöôïc nhö nguyeän. Neáu ngöôøi aáy khoâng ñöôïc nhö nguyeän thì seõ phaù huûy mieáu Thaàn”. Nghó xong, vò Thieân thaàn beøn ñeán thöa vôùi trôøi Ma-ni-baït-ñaø. Trôøi Ma-ni-baït-ñaø cuõng khoâng ñuû söùc laøm vieäc ñoù, lieàn ñeán gaëp vua trôøi Tyø-sa-moân ñeå trình baøy söï vieäc. Vua trôøi Tyø-sa-moân noùi: –Naêng löïc cuûa ta cuõng khoâng theå laøm cho ngöôøi aáy coù con ñöôïc. Chæ phaûi tìm ñeán trôøi Ñeá Thích môùi mong thoûa maõn söï caàu nguyeän ñoù. Tyø-sa-moân laäp töùc leân trôøi vaø taâu vôùi Ñeá Thích: –Toâi coù moät thuoäc haï laø Ma-ni-baït-ñaø, gaàn ñaây coù moät lôøi trình taáu raèng taïi nöôùc Ba-la-naïi coù moät vò Phuï töôùng muoán caàu con, ñaõ keát laäp lôøi theà quan troïng. Neáu nguyeän cuûa vieân Phuï töôùng aáy ñöôïc thaønh töïu, oâng ta seõ gia taêng cuùng döôøng nhieàu theâm, coøn baèng khoâng thaønh, Phuï töôùng seõ phaù hoaïi mieáu ñeàn, laïi coøn huûy nhuïc Thieân thaàn nöõa. Ngöôøi aáy raát giaøu coù, chaéc chaén seõ laøm nhö vaäy, raát mong ñöôïc Thieân vöông giuùp cho ngöôøi aáy coù con. Trôøi Ñeá Thích ñaùp: –Vieäc naøy raát khoù, ta phaûi tìm moät ngöôøi coù nhaân duyeân. Luùc baáy giôø, coù moät vò trôøi naêm töôùng suy ñaõ hieän, meänh trôøi saép heát. Ñeá Thích baûo vò trôøi aáy: –Nhaân duyeân cuûa ngöôi ôû coõi trôøi saép heát, haõy nguyeän sinh vaøo nhaø moät vò Phuï töôùng! Vò trôøi ñaùp: –Toâi coù yù muoán xuaát gia ñeå phuïng tu chaùnh haïnh, neáu sinh vaøo nhaø giaøu sang sung söôùng, thì vieäc ly duïc raát khoù. Toâi muoán laø ñaàu thai vaøo nhaø trung löu, thì vieäc mong öôùc môùi ñöôïc toaïi nguyeän. Trôøi Ñeá Thích laïi noùi: –Chæ caàn ngöôi sinh vaøo ñoù, meáu muoán hoïc ñaïo ta seõ uûng hoä cho. Vò vua trôøi qua ñôøi, thaàn thöùc thoï thai trong nhaø Phuï töôùng, khi sinh ra dung maïo raát khoâi ngoâ. Phuï töôùng môøi thaày xem töôùng veà ñaët teân cho con. Thaày xem töôùng hoûi Phuï töôùng: –OÂng caàu ñöôïc ñöùa con naøy ôû ñaâu?

Phuï töôùng ñaùp; –Tröôùc kia toâi caàu trôøi Haèng-giaø neân ñöôïc chaùu. –Vaäy, nhaân ñoù haõy ñaët teân laø Haèng-giaø-ñaït. Haèng-giaø-ñaït daàn daàn khoân lôùn, moät hoâm xin cha meï ñi xuaát gia. Cha meï ñaùp: –Nhaø ta giaøu sang, söï nghieäp roäng lôùn, chæ coù moät mình con, Vaäy con phaûi noái nghieäp gia ñình, ngaøy naøo ta coøn soáng, khoâng bao giôø cho con ñi xuaát gia. Haèng-giaø-ñaït khoâng toaïi nguyeän, sinh ra buoàn raàu, roài nghó ñeán vieäc xaû thaân ñeå caàu sinh trong nhaø thöôøng daân, ôû ñoù vieäc caàu xuaát gia seõ ñöôïc deã daøng. Do vaäy maø Haèng-giaø-ñaït ñaõ leùn ñi, töï gieo mình xuoáng söôøn nuùi, nhöng khi rôi xuoáng laïi chaúng toån thöông gì; laïi ñeán bôø soâng nhaûy xuoáng nöôùc, thì nöôùc lieàn ñöa vaøo bôø, cuõng khoâng heà gì; laïi duøng thuoác ñoäc, nhöng khi uoáng vaøo, chaát ñoäc khoâng taùc duïng... Haèng-giaø-ñaït khoâng coù caùch gì ñeå cheát, roài coù yù ñònh phaïm vaøo pheùp vua ñeå bò vua gieát cheát. Sau ñoù Haèng- giaø-ñaït gaëp phu nhaân cuûa vua cuøng caùc theå nöõ rôøi cung ñieän ñeán moät caùi hoà ñeå taém röûa, hoï côûi y phuïc vaø ñeå trong luøm caây. Luùc aáy Haèng-giaø-ñaït leûn vaøo laáy heát ñoà phuïc söùc cuûa phu nhaân vaø caùc theå nöõ roài mang ñi. Ngöôøi giöõ cöûa thaáy ñöôïc, lieàn baùo cho vua A-xaø-theá. Vua nghe raát töùc giaän vaø ñem cung teân töï mình baén Haèng-giaø-ñaït, nhöng khi baén thì muõi teân bay ngöôïc veà chính höôùng nhaø vua. Vua A-xaø-theá baén ba laàn nhö vaäy, ñeàu khoâng truùng Haèng-giaø-ñaït. Vua sôï haõi lieäng caû cung teân vaø hoûi Haèng-giaø-ñaït: –Ngöôi laø Trôøi, Roàng hay Quyû thaàn? Haèng-giaø-ñaït noùi: –Xin cho toâi moät ñieàu kieän, toâi môùi daùm noùi. Vua baûo: –Ta baèng loøng, noùi ñi. Haèng-giaø-ñaït noùi: –Toâi chaúng phaûi Trôøi, Roàng hay Quyû thaàn gì caû, maø laø con cuûa moät vò Phuï töôùng ôû Xaù-veä. Toâi muoán xuaát gia, nhöng cha meï khoâng cho, neân muoán töï saùt ñeå ñöôïc sinh vaøo nhaø khaùc. Toâi ñaõ nhaûy xuoáng vöïc, lao xuoáng soâng, uoáng thuoác ñoäc... nhöng ñeàu khoâng cheát neân toâi coá phaïm phaùp vua, hy voïng ñöôïc cheát, giôø ñaây vua muoán haïi laïi baén khoâng truùng. Söï tình nhö vaäy, thaät laø quaù ñoãi, xin ñaïi vöông thöông xoùt cho toâi xuaát gia. Vua A-xaø-theá baûo Haèng-giaø-ñaït: –Ta cho ngöôi xuaát gia. Nhaân ñoù, vua A-xaø-theá daãn Haèng-giaø-ñaït ñeán choã Ñöùc Phaät vaø keå laïi söï vieäc treân cho Ñöùc Theá Toân nghe. Baáy giôø Ñöùc Phaät cho Haèng-giaø-ñaït xuaát gia laøm Sa-moân, ñöôïc maëc phaùp phuïc, trôû thaønh Tyø-kheo. Ñöùc Phaät noùi phaùp cho Haèng-giaø-ñaït nghe. Taâm yù ñöôïc môû toû, Haèng-giaø- ñaït chöùng quaû A-la-haùn, ñaày ñuû ba Minh, saùu pheùp Thaàn thoâng, taùm phaùp Giaûi thoaùt. Thaáy vaäy, vua A-xaø-theá baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, Haèng-giaø-ñaït ñôøi tröôùc ñaõ gieo troàng caên laønh gì, maø nay gieo mình xuoáng söôøn nuùi khoâng cheát, rôi xuoáng nöôùc khoâng chìm, uoáng thuoác ñoäc chaúng heà gì, teân baén khoâng truùng... laïi gaëp Theá Toân, ñöôïc thoaùt khoûi sinh töû? Phaät baûo vua A-xaø-theá: –Thuôû xöa, caùch nay voâ löôïng kieáp, coù moät nöôùc lôùn teân laø Ba-la-naïi, vua nöôùc aáy laø Phaïm-ma-ñaït-ña. Moät hoâm, vua daãn caùc cung nhaân ñi daïo chôi trong vöôøn caây. Vua ra

leänh cho caùc theå nöõ cuøng nhau ca haùt. Baáy giôø beân ngoaøi coù ngöôøi caát tieáng hoïa laïi. Vua nghe tieáng haùt aáy, lieàn noåi giaän, sai ngöôøi baét troùi vaø

baûo ñem gieát. Luùc aáy coù moät vò quan lôùn töø ngoaøi thaønh ñi vaøo, thaáy moät ngöôøi bò troùi, lieàn hoûi: “Vì sao troùi ngöôøi nhö vaäy.” Nhöõng ngöôøi xung quanh keå laïi söï vieäc cho vò quan nghe. Vò quan nghe xong lieàn baûo: “Haõy ngöøng tay, ñôïi toâi gaëp ñöùc vua.” Noùi xong, vò quan vaøo gaëp vua taâu: “Toäi ngöôøi kia khoâng ñeán noãi quaù naëng, sao ñaïi vöông laïi gieát oâng ta. Tuy oâng ta coù hoïa tieáng nhöng khoâng thaáy thaân; nhö vaäy laø khoâng coù vieäc thoâng daâm gian taø. Raát mong ñaïi vöông ruû loøng thöông maø tha toäi cheát cho ngöôøi.” Luùc aáy vua nghó khoâng theå traùi lôøi vò quan, beøn tha toäi cheát cho keû kia. Ñöôïc thoaùt cheát, ngöôøi aáy xin theo phuïc vuï moät caùch aân caàn vaø chu ñaùo ñoái vôùi vò quan ñaõ cöùu maïng mình. Vieäc phuïc vuï cho vò quan nhö vaäy ñaõ traûi qua nhieàu naêm; moät hoâm oâng töï nghó: “Daâm duïc laøm toån thöông con ngöôøi coøn hôn dao beùn, ta bò khoán khoå tai aùch ñeàu do loøng duïc maø ra caû”. Nghó vaäy roài, ngöôøi aáy thöa vôùi vò quan xin ñöôïc xuaát gia ñeå huaân tu ñaïo nghieäp. Vò quan ñaùp: “Toâi ñaâu daùm ngaên caûn, neáu oâng tu hoïc thaønh ñaïo, xin trôû laïi cho toâi ñöôïc gaëp.” Sau ñoù, ngöôøi aáy ñi vaøo choã nuùi röøng thanh vaéng, ñeå tö duy veà dieäu lyù. Nhôø sieâng naêng tu taäp, taâm yù vò aáy ñöôïc môû toû, thaønh Bích-chi-phaät. Thaønh ñaïo roài, Bích-chi-phaät trôû laïi thaønh aáp ngaøy xöa ñeå gaëp vò quan. Vò quan raát vui möøng, thænh Bích-chi-phaät vaøo trong nhaø ñeå cuùng döôøng caùc thöùc aên ngon, boán thöù cuùng döôøng ñaày ñuû. Luùc aáy Bích-chi-phaät bay leân khoâng trung, hieän caùc phaùp thaàn bieán nhö thaân tuoân ra nöôùc, löûa; phoùng aùnh saùng lôùn röïc rôõ... Vò ñaïi quan thaáy vaäy, loøng möøng voâ haïn, nhaân ñoù theä nguyeän: “Cuõng nhôø toâi neân Ngaøi môùi soáng coøn. Vôùi aân ñöùc aáy, toâi nguyeän ñôøi sau khieán toâi ñöôïc giaøu sang soáng laâu, ñaëc bieät khaùc thöôøng gaáp ngaøn vaïn laàn vaø cuõng khieán cho toâi ñöôïc trí ñöùc nhö Ngaøi.” Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo vua A-xaø-theá: –Vò quan ñaõ cöùu moät ngöôøi thoaùt cheát luùc baáy giôø, nay chính laø Haèng-giaø-ñaït. Do nhaân duyeân naøy neân Haèng-giaø-ñaït khi sinh ôû ñaâu, cuõng ñöôïc soáng laâu vaø nay ñöôïc gaëp Ta, ñöôïc xuaát gia ñaéc ñaïo. Khi Phaät keå truyeän nhaân duyeân cuûa Tyø-kheo Haèng-giaø-ñaït, nhöõng ngöôøi hieän dieän trong ñaïi hoäi luùc aáy ñeàu sinh taâm kính tin vui möøng vaø thöïc haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.